

ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО РОЗВИТКУ І ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ

Дмитро Михайлович ОЛІЙНИК,

*аспірант Київського університету
інтелектуальної власності та права
Національного університету
«Одеська юридична академія»*

Принципи адміністративно-правового забезпечення державної політики щодо розвитку та функціонування ринку віртуальних активів в Україні являють собою ціннісно-нормативні орієнтири публічного адміністрування, що відображають гармонійний баланс між інноваційним розвитком цифрової економіки та захистом суспільних інтересів у сфері економіки зокрема та національної безпеки в цілому. Відповідні основоположні ідеї втілюють концептуальну волю правової та демократичної держави й суспільства щодо організації та подальшої об'єктивації публічно-владного впливу таким чином, щоб віртуальні активи та їх оборот на ринку розвивалися відповідно до чинного правопорядку, з повагою до людської гідності, свободи економічної діяльності, а також на основі справедливості. Ця роль розглядуваних принципів стає можливою з огляду на те, що вони своїм змістом охоплюють вимоги, які встановлюють чіткі орієнтири того, як суспільство повинно поєднувати визначати основний набір ціннісних установок (право, справедливість, рівність, свобода, безпека) із мінливою обстановкою технологічного розвитку, щоб забезпечити сталий розвиток і динамізм ринку віртуальних активів в контексті цілей сталого розвитку України, як невіддільної частини міжнародного співтовариства.

Враховуючи викладене та підходи юристів-адміністративістів до тлумачення змісту принципів [див., напр.: 1, с. 217; 2, с. 61-78; 3, с. 38-64] та ринку віртуальних активів [див., напр.: 4; 5], доходимо думки, що *принципами адміністративно-правового забезпечення державної політики щодо розвитку та функціонування ринку віртуальних активів в Україні є закріплені в законодавстві та правозастосовчій практиці, комплексними та фундаментальними керівними і засадничими ідеями права, які регулюють діяльність органів публічної служби, їх посадових осіб та інших уповноважених суб'єктів, спрямовану на розробку, впровадження, контроль (нагляд) і вдосконалення заходів публічного адміністрування в сфері ринку віртуальних активів в рамках існуючих адміністративно-правових процедур і діючих механізмів здійснення публічного адміністрування. Таким чином, можемо дійти висновку, що ці принципи виражаються в наборі вимог (вказівок) для органів публічної влади (посадових осіб), які служать орієнтиром і критерієм оцінки законності (правомірності) та доцільності прийнятих адміністративно-правових рішень у сфері розвитку та функціонування ринку віртуальних активів в Україні.*

Аналізуючи актуальну структуру принципів адміністративно-правового забезпечення державної політики щодо розвитку та функціонування ринку віртуальних активів, можна дійти висновку, що вона охоплює три групи таких фундаментальних засад. *Перша* група включає загально-правові принципи, які забезпечують охоплення адміністративно-правового забезпечення державної політики у відповідній сфері загальною системою правопорядку. До цих засадничих ідей належать принципи верховенства права, законності, людиноцентризму, рівності та справедливості. *Другу* групу становлять галузеві принципи, що визначають специфіку врахування засад адміністративного права, а також норм адміністративного законодавства в межах досліджуваного напряму управлінської діяльності. До таких принципів належать публічність, прозорість, субординація, ієрархічність, пріоритетний захист публічного інтересу, дієвість, адаптивність та процедурна визначеність. *Третя* група досліджуваних засадничих ідей представлена інституційними принципами, що враховують основні особливості державної політики щодо розвитку та функціонування ринку віртуальних активів. Серед них ключове значення мають принципи технологічної нейтральності, узгодженості з міжнародно-правовими стандартами регулювання ринку віртуальних активів, багаторівневого партнерства, попередження порушення стандартів безпеки та стимулювання інновацій.

Відтак, підводячи підсумок викладеному зазначимо, що забезпечення державної політики щодо розвитку і функціонування ринку віртуальних активів в Україні – це важлива управлінська діяльність органів публічної служби, яка в силу вимог ч. 2 ст. 19 Основного Закону України повинна узгоджуватись із нормами чинного законодавства, а відтак – й відповідних принципів права. При цьому, слід мати на увазі, що принципи адміністративно-правового забезпечення державної політики щодо розвитку та функціонування ринку віртуальних активів в Україні на сьогоднішній день являють собою комплекс ціннісно-нормативних і процедурних керівних засад, які визначають характер взаємодії держави (органів публічної служби, їх посадових осіб) та учасників ринку віртуальних активів. У цьому контексті слід зазначити і те, що хоча питання адміністративно-правового забезпечення державної політики щодо розвитку та функціонування ринку віртуальних активів було порушено в Україні порівняно недавно, наразі у теоретичній площині можливо не лише концептуалізувати сутнісний зміст принципів такого адміністративно-правового забезпечення, але й також визначити їх багаторівневу структуру. При цьому, осмислюючи цю структуру розглядуваних засадничих ідей, можемо помітити, що вона відображає базові вимоги до управлінської діяльності в правовій державі (верховенство права, законність, рівність, людиноцентризм, справедливість, прозорість, пріоритет публічних інтересів та ін.), а також й спеціальні умови здійснення такої діяльності держави (транскордонність, технологічна нейтральність, необхідність узгодженості з міжнародно-правовим режимом забезпечення ринку віртуальних активів та ін.).

Список використаних джерел:

1. Калюжна Є.С. Джерела адміністративного права: пропедевтичний аспект. *Нове українське право*. 2021. № 4. С. 213-218. doi:10.51989/NUL.2021.4.32.
2. Невядовський В.О. Адміністративно-правові засади здійснення контролю за якістю вищої освіти в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Суми, 2021. 403 с.
3. Шарая А.А. Принципи адміністративно-процедурного права: питання теорії та практики: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2020. 460 с.
4. Davydova I., Zhurylo S., Tserkovna O., Herasymchuk L. Virtual Assets as the Newest Object of Property Rights. *International Journal of Computer Science & Network Security*. 2022. Vol. 22 (5). P. 115-120. doi:10.22937/IJCSNS.2022.22.5.17.
5. Hrytsai S. The place of virtual assets in the structure of digital financial technology. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2022. Vol. 1 (3). P. 34-48. doi:10.46299/j.isjmef.20220103.3.